

ΟΜΙΛΙΑ κ. ΙΩΑΝΝΗ ΠΑΪΔΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΥ Ο.Κ.Ε.

Αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος (Ο.Κ.Ε.) να φιλοξενεί τις εργασίες της Ομάδας που συγκροτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή για την «Εκ των υστέρων αξιολόγηση του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (2014- 2020)».

Ως Μέλος της ΕΟΚΕ, ανήκοντας στην Ομάδα II, θεωρώ πολύ σημαντικές τις πρωτοβουλίες που λαμβάνει η Επιτροπή προκειμένου να αναλύσει τις επιπτώσεις, αλλά και να διερευνήσει πιθανές αστοχίες ή δυνητικά πεδία βελτίωσης από την εφαρμογή των προγραμμάτων ασύλου, ένταξης και ενσωμάτωσης των μεταναστών.

Πράγματι, το μεταναστευτικό ζήτημα απασχολεί σημαντική την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη και έχει ενισχύσει τις ακραίες απόψεις και τις φυγόκεντρες δυνάμεις που βλέπουν ότι η ΕΕ αδυνατεί να επεξεργαστεί και να εφαρμόσει βιώσιμες λύσεις για το μεταναστευτικό ζήτημα σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η Ο.Κ.Ε. Ελλάδος πιστεύει ότι οι ενιαίοι κανονισμοί συμβάλλουν θετικά στην αποτελεσματικότερη ασφάλεια των συνόρων της ΕΕ, αλλά εκ των πραγμάτων αμφισβητείται έντονα η αποτελεσματική εφαρμογή των προγραμμάτων στήριξης και ένταξης. Οι μονομερείς ενέργειες δεν εξυπηρετούν επ' ουδενί τον κοινό ευρωπαϊκό σκοπό. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο να εμβαθύνουμε τις πολιτικές και να αναπτυχθούν κατάλληλα εργαλεία για την καταγραφή και ανάλυση των μεταναστευτικών ροών, την επανεκτίμηση της διαδικασίας ένταξης στις τοπικές κοινωνίες και την αγορά εργασίας και την αξιολόγηση των δυνατοτήτων νέων ροών. Αναμφίβολα, είναι χρήσιμο να αναπτύξουμε μια πιο στέρεη προσέγγιση για τα δικαιώματα διαμονής των μεταναστών, να διαμορφώσουμε ένα περίγραμμα των αναγκών σε δεξιότητες ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας και να ενισχύσουμε τις συνέργειες μεταξύ παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών, ανθρωπιστικών οργανώσεων και κρατικών συστημάτων κοινωνικής

προστασίας. Επίσης, είναι σημαντικό σε ευρωπαϊκό επίπεδο να υπάρχει σταθερή συνεργασία και να μειωθεί η επιβάρυνση στις χώρες πρώτης εισόδου.

Στις τελευταίες γνώμες που διατυπώσαμε προς τα αρμόδια Υπουργεία, η ΟΚΕ Ελλάδα έθεσε μετ' επιτάσεως το ζήτημα του αποτελεσματικού σχεδιασμού και υλοποίησης ενός τόσο σημαντικού μηχανισμού καταγραφής και έγκρισης όγκου εισδοχής πολιτών τρίτων χωρών, με στόχο την περιφερειακή ανάπτυξη και την επίτευξη ισορροπίας στις τοπικές αγορές εργασίας.

Πρόσφατα έχουμε εκδώσει 2 διακριτές γνώμες πρωτοβουλίες με αντικείμενα τις μετακλήσεις εργατών γης από τρίτες χώρες («Προϋποθέσεις και διαδικασίες εισόδου, διαμονής και εργασίας εργαζομένων πολιτών τρίτων χωρών», Νοέμβριος 2023) και το δημογραφικό ζήτημα («Το δημογραφικό πρόβλημα στην Ελλάδα», Μάιος 2024), στις οποίες αναλύει πτυχές για την πολιτική απασχόλησης και καταθέτει προτάσεις για την ενίσχυση και αναβάθμιση του εργατικού δυναμικού και τον περιορισμό των μεταναστευτικών ροών προς το εξωτερικό. Στο παρελθόν επίσης, μετά την προσφυγική κρίση του 2015 έχει εκπονηθεί ειδική γνώμη με τίτλο «Ανθρώπινες ροές στην Ελλάδα: πτυχές και επιπτώσεις του προσφυγικού και μεταναστευτικού ζητήματος» (Νοέμβριος 2016), όπου αναλύονται οι διαστάσεις του φαινομένου σε εθνικό επίπεδο.

Το συγκεκριμένο ζήτημα της αξιολόγησης του προηγούμενου προγράμματος, του οποίου θα αναπτύξετε σημαντικές πτυχές με τους αξιόλογους εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων, αποτελεί μια κρίσιμη διαδικασία διαβούλευσης για τη βελτίωση των μηχανισμών και των αναπτυξιακών εργαλείων που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση για την κοινωνική ειρήνη, την ισόρροπη ανάπτυξη στις περιφέρειες και τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής. Οι εμπειρίες από την εφαρμογή του προηγούμενου προγράμματος είναι επίσης πιο σημαντικές για την αντίστοιχη αξιολόγηση και υλοποίηση των νέων προγραμμάτων, τα οποία εκπονήθηκαν σε μια περίοδο με σημαντικές γεωπολιτικές εντάσεις και με εργαλειοποίηση του μεταναστευτικού ζητήματος εντός και εκτός ΕΕ.

Θεωρούμε λοιπόν ότι για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του μεταναστευτικού- προσφυγικού ζητήματος είναι απαραίτητο να ενισχυθούν οι δυνατότητες συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, να υπάρξει θεσμική συνεργασία μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, μέσω

της παροχής τεχνικής και οικονομικής βοήθειας, κυρίως με τη διευκόλυνση της πρόσβασής τους σε προγράμματα κατάρτισης και πρόσβασης σε ευρωπαϊκές και εθνικές πηγές χρηματοδότησης. Είναι, επίσης, εξίσου σημαντικό να αναπτυχθεί περαιτέρω το δίκτυο συνεργασίας με οργανισμούς και φορείς που λαμβάνουν αποφάσεις με γνώμονα το στόχο της θεσμικής ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν μπορεί να έχουμε διαχείριση δυο ταχυτήτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο για ένα τόσο κρίσιμο ζήτημα.

Για την ελληνική Ο.Κ.Ε αποτελεί στρατηγική επιλογή η εμβάθυνση του κοινωνικού διαλόγου σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο και η στενή συνεργασία με τους θεσμικούς φορείς και τους κοινωνικούς εταίρους, με έμφαση στις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η ευρωπαϊκή κοινωνία και οικονομία. Το μεταναστευτικό ζήτημα είναι κεφαλαιώδους σημασίας για την ομαλή και ισόρροπη πορεία της ΕΕ. Στην παραπάνω προσπάθεια, η ενεργός συμμετοχή των μελών των εθνικών Ο.Κ.Ε. και της ΕΟΚΕ, που συναπαρτίζουν την ευρωπαϊκή κοινότητα των κοινωνικών εταίρων αποτελεί βασικό συστατικό στοιχείο για την αποτελεσματική λειτουργία του κοινωνικού διαλόγου και την εμβάθυνση της συλλογικής συμμετοχής και της οικονομικής δημοκρατίας. Οι εθνικές κυβερνήσεις και η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να λάβουν υπόψη την ανάγκη ανασχεδιασμού των δομών διαβούλευσης και λογοδοσίας καθώς, όπως ανέφερα, σε περιόδους κρίσεων αυξάνεται ο βαθμός αποσυσπείρωσης και φυγόκεντρων δυνάμεων από τις θεμελιώδεις ευρωπαϊκές αξίες.

Με αυτά τα λόγια καλωσορίζω τα Μέλη της αποστολής της ΕΟΚΕ στην Αθήνα, εύχομαι καλά αποτελέσματα στις εργασίες σας, και θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι η Ο.Κ.Ε. Ελλάδος θα είναι ο θεματοφύλακας των αρχών του κοινωνικού διαλόγου στην πατρίδα μας, παραμένοντας σταθερά προσηλωμένη στη στενή και εποικοδομητική συνεργασία με την ΕΟΚΕ.